

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 026934 21 Uvp
Banjaluka, 08.03.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sačinjenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi TPP V. a.d. Š., koga zastupaju punomoćnici iz Zajedničke advokatske kancelarije L. R. i M. B., advokati iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 29.05.2020. godine, tužene Uprave..., u predmetu provođenje promjene u katastarskom operatu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 026934 20 U od 06.07.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.03.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) je odbijena tužba podnesena protiv uvedno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Područne jedinice Š. broj ... od 30.05.2019. godine. Tim prvostepenim rješenjem se odbija zahtjev tužioca za provođenje promjene u katastarskom operatu za k.o. P. na osnovu rješenja Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupila tužena kada je ostavila na snazi rješenje prvostepenog organa od 30.05.2019. godine, jer je isto zasnovano na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Sud je obrazložio da je predmet postupka provođenje promjene u katastarskom operatu na zemljištu upisanom u p.l. broj 253 k.o. P., na osnovu pravosnažnog rješenja Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine, kojim je usvojen prijedlog tužioca za izmjenu naziva, slijedom čega je naloženo Područnoj jedinici Š. da u p.l. broj 253 k.o. P., umjesto upisanog naziva Z. n. p. z. Š. iz Š., upiše naziv V. a.d. Š., uz konstataciju da ostali podaci u posjedovnom listu ostaju nepromijenjeni, navodeći da su za predmetnu upravnu stvar, shodno odredbama člana 198. i 189. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12, 110/16 i 62/18), relevantne odredbe člana 20. Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 19/96 i 15/10 - u daljem tekstu: Zakon) i člana 59. stav 1. Pravilnika za održavanje premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/09 i 35/12 - u daljem tekstu: Pravilnik). Dalje je sud

citirao odredbu člana 20. Zakona koja propisuje da se promjene korisnika u katastarskom operatu provode na osnovu pravosnažnih odluka sudova i drugih državnih organa koji odlučuju o promjeni prava na nekretninama, kao i na osnovu ugovora ovjerenih kod suda, ugovora o koncesiji i ugovora o dugoročnom zakupu ne kraćem od pet godina, kao i odredbu člana 59. stav 1. Pravilnika koja propisuje da su osnovi za promjenu korisnika u katastarskom operatu: a) zakon, b) pravosnažna odluka suda kojom je utvrđeno pravo na zemljištu, v) pravosnažna odluka drugog nadležnog organa, g) ugovor ovjeren kod suda i d) ugovor ovjeren kod notara, zaključujući da rješenje Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine ne ispunjava uslove iz citiranih odredaba, jer je istim odlučeno o promjeni naziva posjednika, a ne o promjeni prava na nekretninama u katastarskom operatu, kakve odluke suda i drugih državnih organa su jedino podobne za provođenje u ovoj evidenciji, kako je to sve pravilno utvrdila tužena u osporenom aktu.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija zakonitost iste zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da su organi uprave i sud svoje odluke zasnovali na nepravilnom stavu da nema osnova za primjenu odredaba člana 20. Zakona i člana 59. Pravilnika, jer se rješenjem Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine ne odlučuje o promjeni prava na nekretninama u katastarskom operatu, nego o promjeni naziva posjednika. Ističe da je u toku postupka upravo i pokušao dokazati da se ne radi o odluci kojom se mijenjaju bilo kakva prava, nego isključivo naziv, što faktički predstavlja tehničku promjenu upisanog titulara, a takva promjena mora biti moguća i dozvoljena, jer je prije svega prema odredbama Zakona obaveza upisanog titulara da svaku nastalu promjenu koja se tiče upisanog posjednika blagovremeno prijavi nadležnom organu. S obzirom da Zakon i Pravilnik očito nisu detaljno regulisali pitanje promjene naziva/imena upisanog titulara, onda je organ bio dužan da šire tumači propise, na način da u konkretnom slučaju primijeni odredbu člana 20. Zakona i dozvoli traženu promjenu. Ovaj prigovor je iznesen u žalbi i u tužbi, ali se ni tuženi organ, ni sud nisu izjasnili o istom, što predstavlja procesnu povredu, jer je drugostepeni organ dužan da ocijeni sve žalbene navode u svojoj odluci, kao što je i sud dužan da ocijeni sve navode iz tužbe i ukoliko ih smatra neosnovanim da za to iznese jasno obrazložene razloge. Napominje da je u istovrsnom predmetu provođenja pomenutog rješenja Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu za drugu katastarsku opštinu, isti sud donio potpuno drugačiju odluku, te je usvojio tužbu tužioca i poništio akt tuženog organa (presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 026950 20 U od 01.09.2021. godine koju je dostavio u prilogu tužbe). Navodi da bi se iz pobijane presude dalo zaključiti da je sud, kao i organi uprave, zauzeo stav da se zahtjevu tužioca ne može udovoljiti iz razloga što se Zakonom reguliše provođenje promjena koje se isključivo odnose na promjene prava upisanih u katastarskom operatu, ali ne i na promjenu koju tužilac zahtijeva. Ovo znači da je sud ili odlučivao na osnovu pogrešnog zakona ili da je pogrešno, odnosno preusko tumačio zakon koji je primijenio, što je u oba slučaja uticalo na prava i interese tužioca tako da mu je onemogućeno da u katastarskoj evidenciji upiše promjenu naziva koja je utvrđena pravosnažnom sudskom odlukom. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, ili da se ista ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje nižestepenom sudu, a u svakom slučaju da se tužena obaveže da mu nadoknadi troškove postupka koji se odnose na sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 1.316,25 KM, zajedno sa troškovima sudskih taksa u ukupnom iznosu od 400,00 KM.

Tužena u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod razloga datih u obrazloženju osporenog akta.

Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika B., kao zastupnik zainteresovanog lica Opština Š., dostavilo je odgovor na zahtjev u kome navodi da je isti neosnovan i predlaže da se kao takav odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovore na zahtjev, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tužene od 29.05.2020. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Tačan je zaključak organa i suda da su za predmetnu upravnu stvar provođenja promjene u katastarskom operatu relevantne odredbe člana 20. Zakona i 59. Pravilnika, tako da nije osnovan suštinski prigovor tužioca da je u konkretnom slučaju pogrešno primijenjeno materijalno pravo, kao ni prigovor da su pomenute odredbe „preusko“ tumačene.

Naime, odredba člana 20. Zakona u relevantnom dijelu stav 1. propisuje da se promjene korisnika u katastarskom operatu provode na osnovu pravosnažnih odluka sudova i drugih državnih organa koji odlučuju o promjeni prava na nekretninama, što identično reguliše i odredba člana 59. Pravilnika u relevantnom dijelu stav 1. tačka b) koja propisuje da je osnov za promjenu korisnika u katastarskom operatu pravosnažna odluka suda kojom je utvrđeno pravo na zemljištu, a u kakve odluke ne spada rješenje Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine, kojim je samo odlučeno o promjeni naziva posjednika, između ostalih i u posjedovnom listu broj 253. k.o. Pliva.

Ispravno tužilac zapaža da Zakon i Pravilnik ne sadrže odredbe u skladu sa kojim bi se izvršila promjena kakvu je tražio tužilac (izmjena naziva posjednika u katastarskom operatu) koju on imenuje „tehničkom promjenom koja mora biti dozvoljena“, pri čemu ovaj sud zapaža da se prilikom donošenja rješenja broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine, Osnovni sud u Mrkonjić Gradu nije ni pozvao na propise koje je primijenio u tom predmetu.

Netačan je navod tužioca da se tužena i sud nisu izjasnili na njegove suštinske navode, jer suprotno proizilazi iz obrazloženja osporenog akta i pobijane presude, pri čemu treba ukazati da organi uprave, a ni sud nemaju mogućnost da odredbe člana 20. Zakona i 59. Pravilnika tumače tako da na osnovu odluke Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 V 009862 09 V od 13.05.2010. godine, koja ne daje materijalno-pravni osnov za promjenu korisnika u katastarskom operatu, ipak faktički izvrše tu promjenu, što bi da je zahtjev tužioca usvojen predstavljalo nezakonito postupanje, o čemu se već izjasnio Vrhovni sud Republike Srpske u identičnom predmetu presudom broj 11 0 U 009168 13 Uvp od 10.09.2015. godine, kako je to sve i obrazloženo u osporenom aktu čiju je zakonitost osnovano podržao sud.

Bez uticaja je pozivanje tužioca na drugačiji pravni stav iznesen u presudi istog suda broj 11 0 U 026950 20 U od 01.09.2021. godine, jer ta presuda nije predmet preispitivanja od strane ovog suda, pa ni navod tužioca na okolnost različitih stavova nižestepenog suda ne može biti od uticaja na zakonitost pobijane presude. U tom pravcu treba dodati da ovaj

(Vrhovni) sud nema mogućnost da utiče na različite stavove u odlukama pojedinih okružnih sudova, jer svaki sud odlučuje u granicama zakona i na osnovu činjeničnog stanja u konkretnom predmetu, već samo može da povodom izjavljenog zahtjeva vrši ujednačavanje sudske prakse i da na taj način obezbijedi jedinstvenu primjenu zakona, shodno ovlaštenju iz odredbe člana 123. Ustava Republike Srpske.

Iz iznijetih razloga, po ocjeni ovog suda, pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje iste odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizilazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić